

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıda yer alan soruların Başbakan Sn.Recep Tayyip ERDOĞAN tarafından yazılı olarak yanıtlanmasını arz ederim.Saygılarımla

Abdurrezzak ERTEN
İzmir Milletvekili

İzmir Limanı 17 yy dan beri doğu ve batı ticaretinin önemli kapılarından biri olmuştur. 20 yy başlarında dünya limanları sıralamasında ilk 50'ye girmiştir.

Ta ki 2007 yılında gerçekleşen özelleştirilmesine kadar.

İzmir Limanı'nın işletme hakkı, 3 Mayıs 2007 tarihinde yapılan ihale ile 1 milyar 275 milyon ABD doları ile en yüksek teklifi veren Global-Hutchison-EİB (Ege İhracatçı Birlikleri) Ortak Girişim Grubu'na 49 yılığına devredilmiştir.

Bu özelleştirme süreci ve sonuçları pek çok tartışmayı da beraberinde getirdi. Bu tartışmalar sürerken;

- Liman-İş Sendikası ve Kamu İşletmeciliğini Geliştirme Merkezi (KİGEM) Vakfı; 3 Mayıs 2007 tarihinde yapılan ihale ile, söz konusu ihalenin onaylanmasına ilişkin 3 Temmuz 2007 tarihli Özelleştirme Yüksek Kurulu (ÖYK) kararının iptali ve yürütmesinin durdurulması istemiyle Danıştay'da iki ayrı dava açtı.

- Danıştay 13. Dairesi, açılan iki ayrı davada söz konusu ihale ve ÖYK kararının yürütmesinin durdurulması istemlerini reddetti.

- Davacı KİGEM Vakfı'nın, Daire'nin bu kararna itirazı üzerine dosyaları görüşen Danıştay İdari Dava Daireleri Kurulu, itirazları kabul etti ve İzmir Limanı ihalesini "tevsî alanı"nın da alıcıya verilmesi nedeniyle yürütmeyi durdurdu. Özelleştirmenin yürütmesini durduran Danıştay, ihaleyi rekabet ve kabotaj yasalarına da aykırı buldu.

Danıştay'ın karar metninde bu durum "Özelleştirme Yüksek Kurulu'nca özelleştirme programına alınarak işletme hakkının verilmesi yöntemiyle özelleştirilmesine karar verilen alanın TCDD'ye ait İzmir Limanı olduğu, buna karşılık ihale sürecinde, İzmir Limanı tevsî alanının da bu konuda Özelleştirme Yüksek Kurulu'nca alınmış bir karar olmaksızın ihalenin kapsamına alındığı ve sonuçta İzmir Limanı ile birlikte ihale edildiği sonucuna ulaşılmakta olup, bu yönüyle dava konusu ihale işleminde hukuka ve 4046 sayılı (Özelleştirme Yasası) yasaya uyarlık bulunmamaktadır" şeklinde açıklandı.

Tevsî alanı , ihale şartnamesinde "imar planı uyarınca Demiryolları, Limanlar ve Hava Meydanları İnşaatı Genel Müdürlüğü'nün onaylayacağı projeye uygun olarak yürütülecek İzmir Limanı 2. Kısım İnşaatı" olarak tanımlandı.

Danıştay'ın karar metninde, 815 sayılı Kabotaj Yasası'na göre limanlar dahilinde ticaret ve işletme hakkı "münhasıran" Türk yurttaşlarına ait hizmetler arasında römorkaj, kılavuzluk gibi hizmetlerin de sayıldığı belirtilerek "815 sayılı yasaya aykındır" hükmüne yer verildi.

İzmir Limanı, ülke ihracatının % 18,8'ni, ithalatın % 12,4'nü üstleniyor. Limanının önemi ;Ege Bölgesi ihracatının % 93,2'si, ithalatının ise % 91,1'i İzmir üzerinden yapılıyor olmasından kaynaklanıyor.

Ancak ihalesi yargıya taşınan İzmir Limanı'nın devir süreci uzadıkça sanayicilerin maliyeti büyüyor. Sanayiciler, günlük 15 – 20 bin Dolar dan dört yılda 350 milyon dolar sıkışıklık zammı ödedikleri, ürünün zamanında teslim edilememesinden dolayı pazarı yitirme riski ile karşı karşıya geldiklerini, ayrıca limanda ki yetersizler nedeni ile gemilerin Yunanistan limanlarına gitmek zorunda kaldığı ve bunun da ülke ekonomisinin de büyük kayıplara yol açtığını dile getiriyorlar.

Stratejik önemi çok yüksek olan, 2007 yılında 12 milyon 68 bin ton eşyanın elleçlendiği ve 2007 net karı 70 milyon dolar olan ülkemiz ekonomisine katkısı çok yüksek seviyelerde olan İzmir Limanı bloke olmuş durumdadır.20. yy başlarında dünya limanları arasında 50. sırada yer alan, sadece işgal dönemlerinde durgunluk yaşayan ve Cumhuriyetin ilanı ile eski değerine kavuşan kent ve liman yine büyük bir sıkıntı yaşıyor. Bu sıkıntının kaynağı ise İzmir Limanı özelleştirmesinde yaşanan ciddi hatalardır.

Bu bilgiler ışığında;

- 1- Yukarıda bahsi geçen sıkıntıların giderilebilmesi için İzmir Limanına yatırım yapılması düşünülmekte midir?
- 2- Sıkıntıların giderilmesine yönelik olarak ne tür tedbirler (eleman ve ekipman takviyesi vb.) alınması planlanmaktadır ?
- 3- Yaşanan ciddi aksaklıklar nedeni ile büyük mağduriyet yaşayan işletmelerin bu mağduriyetleri nasıl telafi edilecektir? Bu konu ile ilgili bir düzenleme yapılması düşünülmekte midir?

Danıştay verdiği ara kararla limanın özelleştirilmesine ilişkin hatalara dikkat çekmiş asıl kararna ilişkin ipuçlarını da ortaya koymuştur. Açıkça görülmüştür ki ihale şartnamesi birçok kanunla uyumsuzluklar göstermektedir.

- 4- Küresel bir mali krizin yaşandığı günümüz şartlarında ülke ekonomisinde daha fazla kayba yol açmamak için; Danıştayın ara kararında işaret ettiği hususlar çerçevesinde ihalenin iptali ve yeni bir şartname ile ihaleye çıkılması düşünülmekte midir?
- 5- İhale şartnamesi Danıştay ara kararının gerekçesinde belirtildiği üzere ilgili pekçok yasa ile uyumsuzluk göstermektedir. Bu şartname hazırlanırken ilgili düzenlemelere bakılmamakta mıdır?
- 6- Bu tür hatalar Özelleştirme İdaresi Başkanlığı ve Rekabet Kurulu'nca nasıl ve neden farkedilmemiştir?
- 7- Özelleştirme gerçekleşmediği için liman işletmesi halen devletin elindedir. Limanda gereken yatırımların yapılmamasının nedeni "yatırımı ben yapayım, sana vereyim, sen onunla hava at, buna izin vermem" düşüncesi midir? Bu İzmir halkına verdiğinizi bir ceza mıdır?
- 8- Neredeyse her özelleştirme işleminin yargıya gittiği ve bu durumun ciddi kayıplara neden olduğu dikkate alınacak olursa, Özelleştirme İdaresi 'nin çalışma prensiplerinin yeniden gözden geçirilerek, gerekli düzenlemelerin yapılması planlanmakta mıdır?